ਇੱਥੇ ਕੌਣ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਸਰਰਰਕ! ਸਰਰਰਕ! ਸਰਰਰਕ!

ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ?

ਸਰਰਰਕ! ਸਰਰਰਕ! ਸਰਰਰਕ!

ਉੱਲੂ ਜਾਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਤਿੱਖੇ ਕੰਨ ਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸਰਰਰਕ! ਸਰਰਰਕ!

ਖਰਗੋਸ਼ ਆਪਣੀ ਖੁੱਡ ਵਿੱਚ ਦੌੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਬਾਹਰ ਝਾਤ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਪਾਸੇ ਵੇਖਦਾ ਹੈ।

ਸਰਰਰਕ! ਸਰਰਰਕ!

ਸੱਪ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਨ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਤੇ ਓਹੋ ਜਿਹਾ ਮੁੜ ਕੇ ਵੇਖਦਾ ਹੈ।

ਆਵਾਜ਼ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਰਰਰਕ!

ਜਾਦੂਈ ਹੁਨਰ ਨਾਲ ਗਿਰਗਿਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਸਦਾ ਸਰੀਰ ਰੰਗ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਇੱਕ ਪੱਤਾ ਹੈ!

ਘੋਗਾ ਰੀਂਗਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੋਲ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਇੱਕ ਪੱਥਰ ਹੈ!

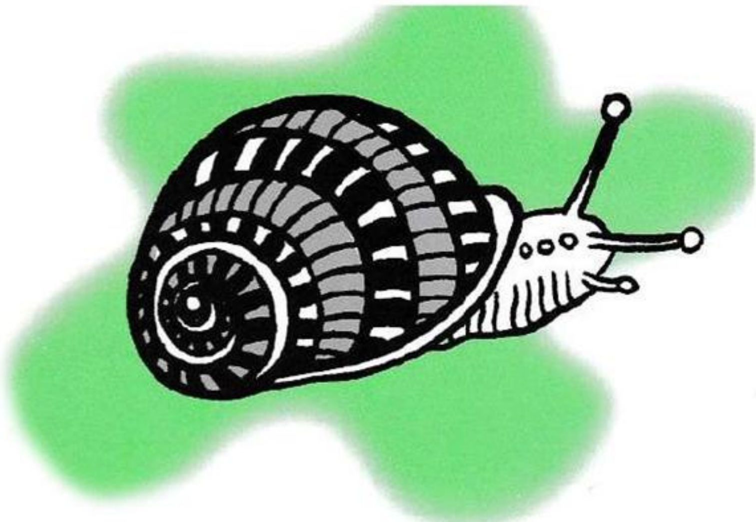
ਸਰਰਰਕ! ਸਰਰਰਕ!

ਸਹਿਣਾ (ਹੇਜਹਾਗ) ਕੰਬਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੇਂਦ ਵਿੱਚ ਮੋੜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੰਬੇ ਕੰਡੇ ਫੈਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਕੇਕੜਾ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਚੱਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੇਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਖੁੱਡ ਪੁੱਟ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਕਮਲ ਦੇ ਪੱਤੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਡੱਡੂ
ਗਾਉਣਾ ਰੋਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ
ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਛਾਲ ਮਾਰਦਾ ਹੈ।

ਸਰਰਰਕ! ਸਰਰਰਕ!

ਆਵਾਜ਼ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ
ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਡੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਰਰਰਕ! ਸਰਰਰਕ!

ਇਸ ਮੋੜਦਾਰ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਕੌਣ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਸਰਰਰਕ! ਸਰਰਰਕ! ਸਰਰਰਕ!

ਓਹ! ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਕੰਨਖਜੂਰਾ ਹੈ! ਉਸਦੇ ਹਰ ਪੈਰ ਵਿੱਚ ਜੁੱਤੀ ਪਈ ਹੈ! ਉਹ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੁਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ—ਫਿਸਲਦਾ, ਤਿਲਕਦਾ, ਟਿਕ-ਟਿਕ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ!

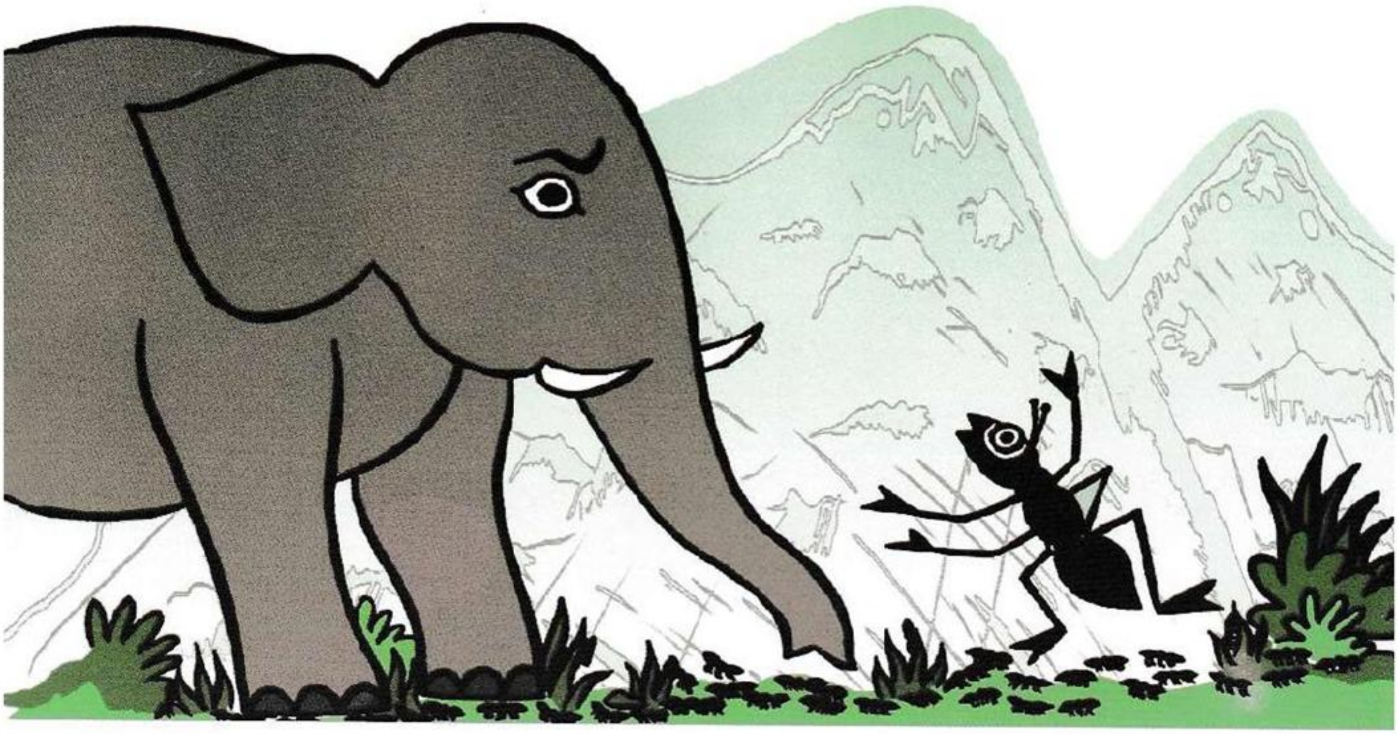
P. Saraswati V. Vijayakanthi
L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation
Punjabi Ramanpreet Kaur
Artist Uma Krishnaswamy

ਦੌੜ

ਇੱਕ ਧੁੱਪ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਹਾਥੀ ਤਲਾਬ ਤੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਖੁਸ਼ ਮਿਜਾਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਅਚਾਨਕ—ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ !—ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਕੀੜੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਦੇਖੀ।

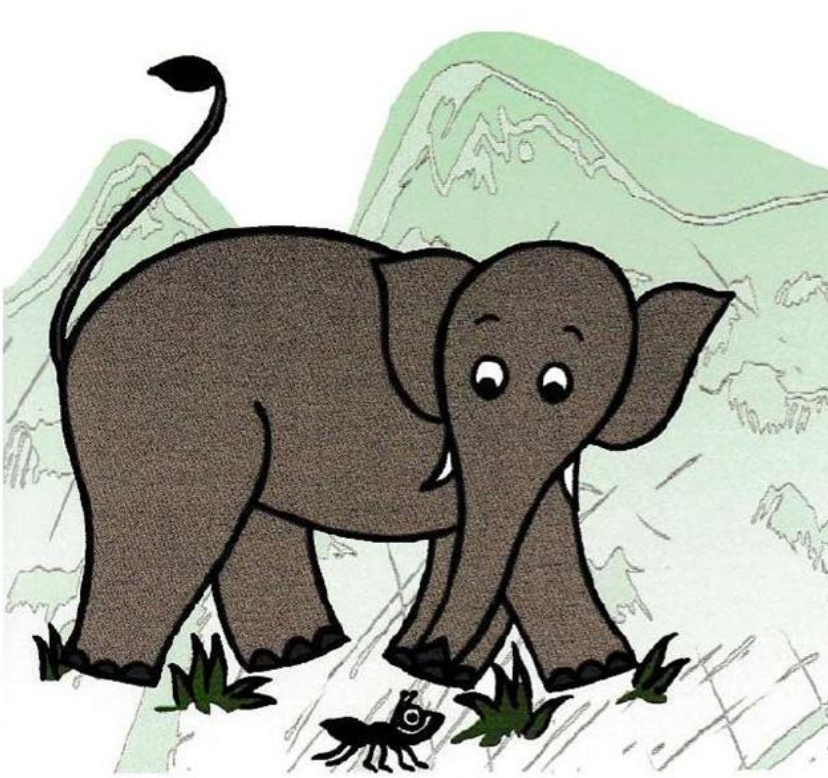
"ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਤੁਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ?" ਹਾਥੀ ਗੱਜਿਆ। "ਨਿਕੰਮੀਆਂ ਕੀੜੀਆਂ!"

ਇੱਕ ਬਹਾਦੁਰ ਛੋਟੀ ਕੀੜੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਅਸੀਂ ਛੋਟੀਆਂ ਹਾਂ, ਪਰ ਨਿਕੰਮੀਆਂ ਨਹੀਂ!"

"ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖ, ਛੋਟੀ ਕੀੜੀ ," ਹਾਥੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮੈਂ ਜੰਗਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਜਾਨਵਰ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ! ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਵੇਖ। ਤੂੰ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈਂ?"

ਪਰ ਛੋਟੀ ਕੀੜੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਹਾਰੀ। "ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ!" ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

"ਅਜਿਹਾ ਹੈ?" ਹਾਥੀ ਹੱਸਿਆ। "ਚਲ ਫਿਰ... ਦੌੜ! ਕੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੌੜ ਲਗਾਏਗੀ?"

"ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਦੌੜ ਲਗਾਵਾਂਗੀ!" ਕੀੜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ।

"ਮੂਰਖ!" ਹਾਥੀ ਨੇ ਸੁੰਘਿਆ। "ਮੇਰੇ ਤਿੰਨ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਜਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੀ!"

ਕੀੜੀ ਚੁੱਪ ਰਹੀ। ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਾਥੀ ਹੋਰ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ।

"ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਵਾਂਗਾ!" ਉਹ ਗੱਜਿਆ।

ਅਤੇ ਦੌੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ! ਹਾਥੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਤੁਰਦਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਜੰਗਲ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧਦਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਹੱਸਿਆ, "ਉਹ ਮੂਰਖ ਕੀੜੀ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਾਫ਼ੀ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ!"

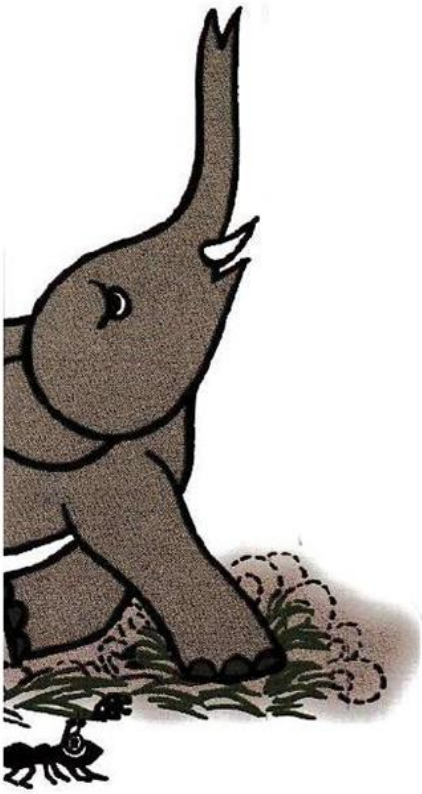
ਉਸਨੇ ਹੇਠਾਂ ਵੇਖਿਆ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਕੀੜੀ ਸੀ!

ਹਾਥੀ ਫਿਰ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਇਸ ਵਾਰੀ ਉਹ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਦੌੜਿਆ। ਇਸਨੇ ਝਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਵੇਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਧ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਨੇ ਬੂਟੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਜੰਗਲ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਧੱਕਾ ਮਾਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਠੁੱਡ, ਠੁੱਡ, ਠੁੱਡ-

"ਜਿੱਤ ਮੇਰੀ ਹੈ!" ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ।

ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰੁਕ ਕੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲੱਗਾ, ਉਸਨੇ ਕੀ ਦੇਖਿਆ? ਇੱਕ ਕੀੜੀ!

"ਇਹ ਛੋਟੀ ਕੀੜੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਟਿਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ?" ਹਾਥੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ। "ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਦੌੜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ!" ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਦੌੜਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। "ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਾਰਾਂਗਾ!" ਉਸਨੇ ਕਸਮ ਖਾਧੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਰੇਸ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਰੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ। ਹੋਰ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਦੇਖਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ।"ਦੌੜ ਕੀੜੀ , ਦੌੜ!" ਉਹ ਚੀਕ ਉੱਠੇ। "ਹੁਰੇ! ਹੁਰੇ!"

ਹਾਥੀ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਉਸਦਾ ਗੁੱਸਾ ਦਰਦ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਮਾਸ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦਰਦ ਕਰਨ ਲੱਗੀਆਂ। ਉਸਦੇ ਪੈਰ ਕੰਬਣ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਉਹ ਹੋਰ ਦੌੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਰਸਤੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖੱਡਾ ਆ ਗਿਆ। ਹਾਥੀ ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਿਆ।

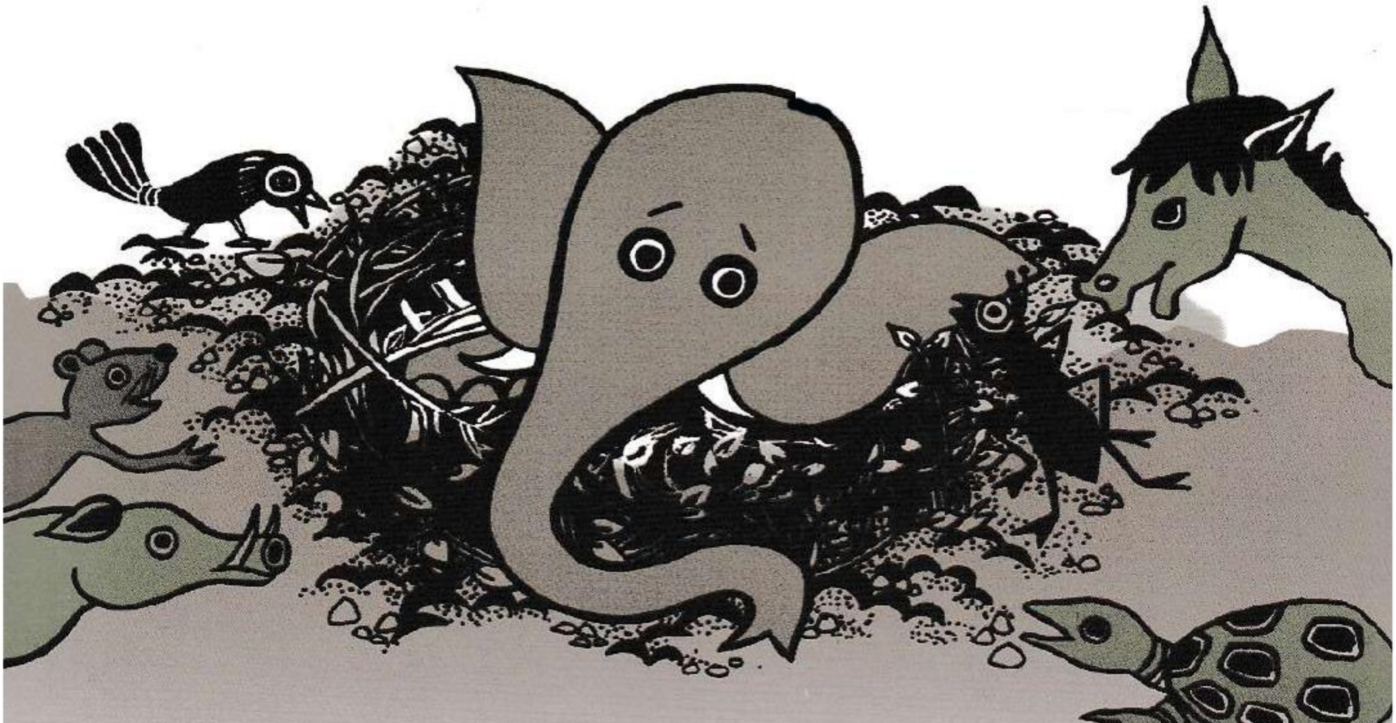
ਉਹ ਖੱਡੇ ਵਿੱਚ ਫੱਸ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਖੱਡੇ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਕੀੜੀ ਵੇਖੀ! "ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੀ!" ਕੀੜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਚੜ੍ਹ ਗਈ। ਬਾਕੀ ਜਾਨਵਰ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਤੜਫ਼ਦਾ ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। "ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਓ!" ਉਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। "ਮੈਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਕੱਢੋ!"

ਆਖ਼ਿਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ 'ਤੇ ਤਰਸ ਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆ। ਹਾਥੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਘਰ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਸੀ। "ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਕੀੜੀ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਹਰਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?" ਉਹ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ।

ਵਿਚਾਰਾ ਹਾਥੀ! ਹਰ ਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੌੜ ਦੌਰਾਨ ਹੇਠਾਂ ਵੇਖਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਕੀੜੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹਾਥੀ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰੀ ਉਹੀ ਇੱਕੋ ਕੀੜੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤਲਾਬ ਕੋਲ ਹੋਈ ਸੀ।

ਉਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰੀ ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕੀੜੀ ਸੀ!ਕਿਉਂਕਿ ਕੀੜੀਆਂ ਤਾਂ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ!

ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਕਥਾ (ਸ਼ੋਬਿਤਾ ਪੁੰਗਾ ਦੁਆਰਾ ਰੀਟੇਲਿੰਗ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ)

P. Saraswati V. Vijayakanthi
L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation
Punjabi Ramanpreet Kaur
Artist Uma Krishnaswamy

ਰਾਤ ਨੂੰ ਚੰਦਰਮਾ ਕਿਉਂ ਚਮਕਦਾ ਹੈ

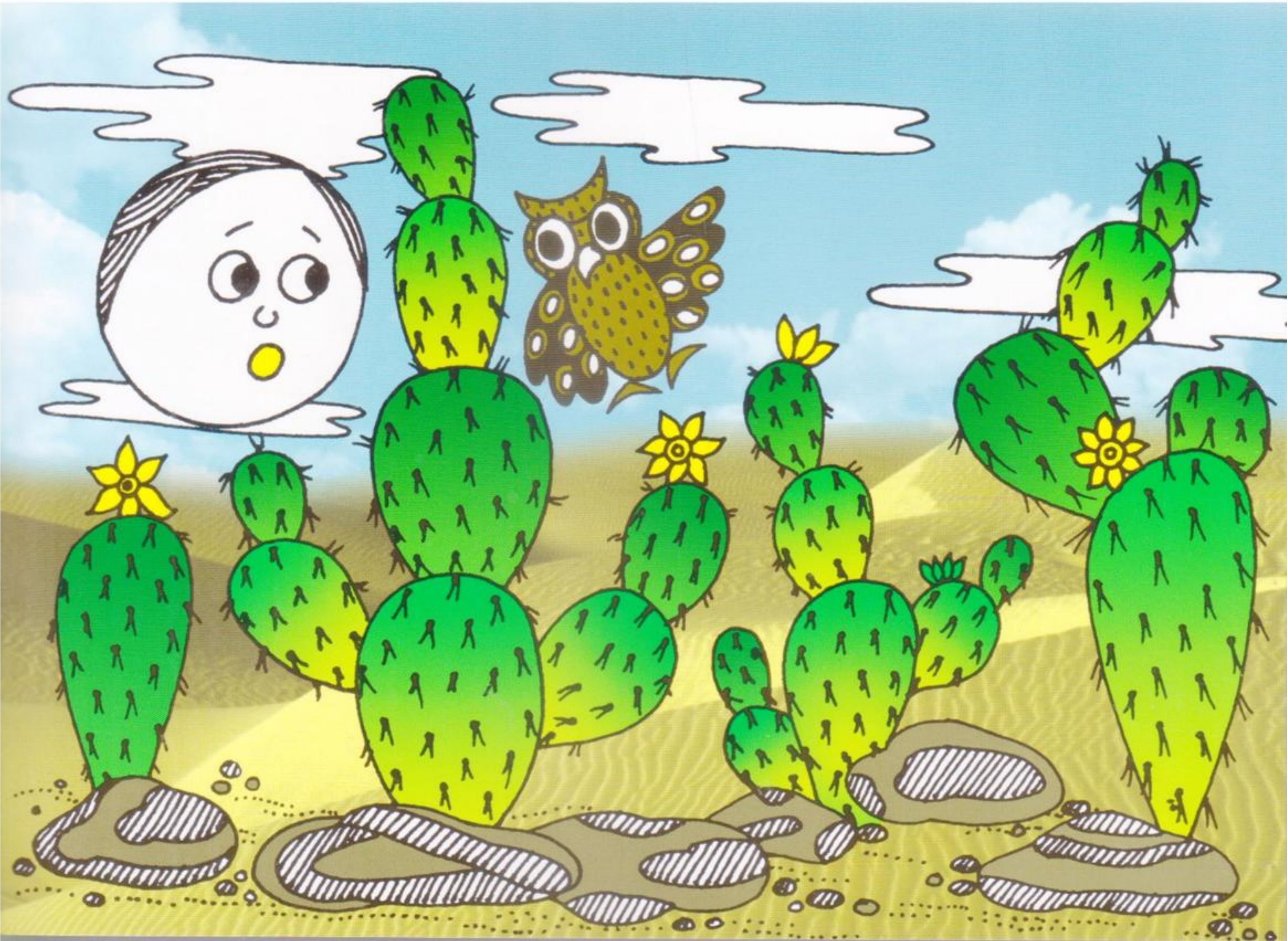
ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਚੰਦਰਮਾ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਚਮਕਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਚੰਦਰਮਾ ਨੇ ਸੂਰਜ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸੋਚਿਆ, "ਸੂਰਜ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੈ! ਅਤੇ ਕਿੰਨਾ ਚਮਕਦਾਰ!" ਚੰਦਰਮਾ ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਧੁੰਦਲਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ।

ਚੰਦਰਮਾ ਨੇ ਉੱਲੂ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਉੱਲੂ ਨੂੰ ਜਗਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, "ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸੂਰਜ ਆਪਣੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ?"

"ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ!" ਉੱਲੂ ਨੇ ਕਿਹਾ।

"ਧੰਨਵਾਦ!" ਚੰਦਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮੈਂ ਇਸ ਕੈਕਟਸ ਪੌਦੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤੁਹਾਡਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਾਂਗਾ।"

ਉੱਲੂ ਉੱਡ ਗਿਆ। ਚੰਦਰਮਾ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਡਰ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। "ਉੱਲੂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਸੂਰਜ ਆਪਣੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉੱਲੂ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਜਗਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?"

ਚੰਦਰਮਾ ਚਿੰਤਤ ਅਤੇ ਚਿੰਤਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸੌਂ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

ਅਗਲੀ ਸ਼ਾਮ, ਚੰਦਰਮਾ ਕੈਕਟਸ ਬੂਟੇ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ। ਇਹ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੱਕ ਬੇਚੈਨੀ ਨਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਕਦੇ-ਕਦੇ ਬਾਹਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉੱਲੂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਉੱਲੂ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ "ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਤੁਸੀਂ ਆ ਗਏ ਹੋ!" ਚੰਦਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਸੀ।"

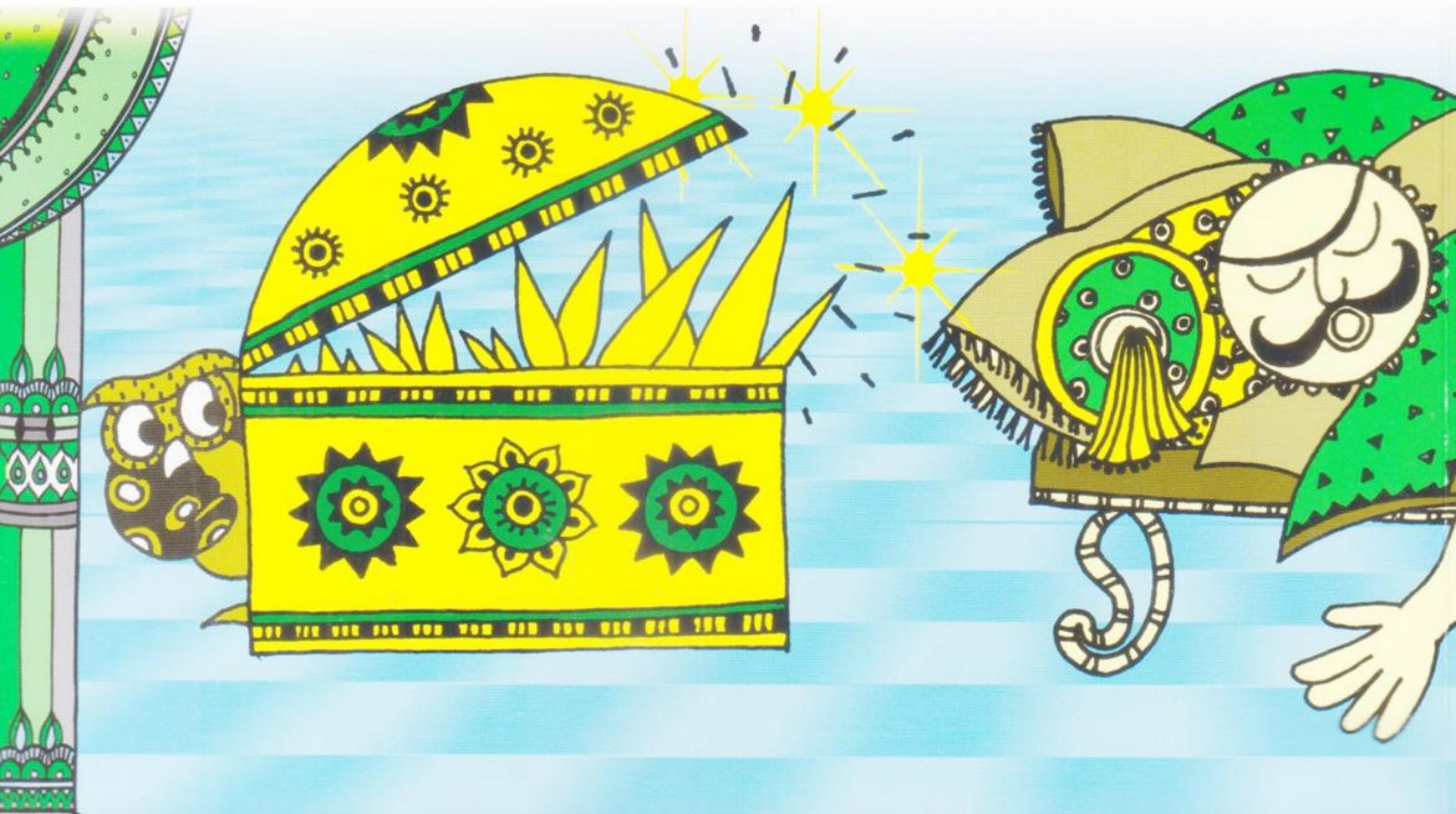
"ਸੂਰਜ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਇੱਕ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ," ਉੱਲੂ ਨੇ ਫੁਸਫੁਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ।

"ਓਹ, ਧੰਨਵਾਦ!" ਚੰਦਰਮਾ ਨੇ ਵਾਪਸ ਫੁਸਫੁਸਾਇਆ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਪਿਆਰੇ ਦੋਸਤ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਪਕਾਰ ਕਰੋਗੇ?"

"ਜ਼ਰੂਰ," ਉੱਲੂ ਨੇ ਕਿਹਾ।

"ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਟੁਕੜਾ ਲਿਆਓਗੇ?" "ਮੈਂ ਕਰਾਂਗਾ!" ਉੱਲੂ ਨੇ ਕਿਹਾ।

"ਚਲੋ ਕੱਲ੍ਹ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਵੇਲੇ ਇੱਥੇ ਮਿਲਦੇ ਹਾਂ," ਚੰਦਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਉਸ ਰਾਤ ਚੰਦਰਮਾ ਸੌਂ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। "ਜੇ ਉੱਲੂ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ..." ਇਹ ਚਿੰਤਤ ਸੀ। "ਕੀ ਉੱਲੂ ਬਿਨਾਂ ਰੌਲਾ ਪਾਏ ਅੰਦਰ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?" ਚੰਦਰਮਾ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਡਰ ਨਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ।

ਆਖ਼ਰਕਾਰ, ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਠੀਕ ਬਾਅਦ, ਉੱਲੂ ਆਇਆ! ਇਹ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਟੁਕੜਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

"ਧੰਨਵਾਦ, ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ!" ਚੰਦਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਇਸਨੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਉੱਲੂ ਨੇ ਚੰਦਰਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। "ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਚਮਕਦਾਰ ਹੋ!" ਇਸਨੇ ਕਿਹਾ।

ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਗਏ। ਹਰ ਰਾਤ ਉੱਲੂ ਸੂਰਜ ਦੇ ਘਰ ਤੱਕ ਉੱਡਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੰਦਰ ਝਾਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸੂਰਜ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਸਨੂੰ ਚੰਦਰਮਾ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਚੰਦਰਮਾ ਦੀ ਚਮਕ ਵਧਦੀ ਗਈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ!

ਪਰ ਇੱਕ ਦਿਨ, ਸੂਰਜ ਨੇ ਚੰਦਰਮਾ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ। ਅਚਾਨਕ ਉਸਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਚੰਦਰਮਾ ਉਸਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਚੋਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ! ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਛਾਤੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਜਾਗਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਸੂਰਜ ਨੇ ਉੱਲੂ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਦੇਖਿਆ। ਉਸਨੇ ਉੱਲੂ ਨੂੰ ਚੰਦਰਮਾ ਲਈ ਰੌਸ਼ਨੀ ਲੈਂਦੇ ਦੇਖਿਆ। ਸੂਰਜ ਨੇ ਉੱਲੂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਚੰਦਰਮਾ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਨੇ ਚੰਦਰਮਾ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਿੰਦੇ ਦੇਖਿਆ। ਸੂਰਜ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਚੰਦਰਮਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ। "ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਿਉਂ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ?" ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ।

"ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਮਕਦਾਰ ਹੈਂ! ਇਸੇ ਲਈ!" ਚੰਦਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਫਿਰ ਸੂਰਜ ਨੇ ਚੰਦਰਮਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਚੰਦਰਮਾ ਨੂੰ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਸੌਣ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

ਉੱਲੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੱਤਾ: "ਉਦਾਸ ਨਾ ਹੋ!" ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮੈਂ ਹਰ ਰਾਤ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੁਝ ਰੌਸ਼ਨੀ ਲਿਆਵਾਂਗਾ।"

ਅਤੇ ਇਹੀ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਰਾਤ ਇਹ ਸੂਰਜ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਚੋਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚੰਦਰਮਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚਮਕਦਾਰ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਵੇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ, ਚੰਦਰਮਾ ਉੱਲੂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਲੂ ਇਸਨੂੰ ਸੂਰਜ ਦੀ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੂਰਜ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ!

ਨਿਰੂਪਮਾ ਰਾਘਵਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੂਲ ਅਮਰੀਕੀ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲਿਤ

© Katha Jharna 2008

P. Saraswati V. Vijayakanthi

L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation

Punjabi Ramanpreet Kaur

Artist Uma Krishnaswamy

ਸ਼ਿਬੀ ਅਤੇ ਬਾਜ਼

ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਬੀ ਕਾਸ਼ੀ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਬੀ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਈ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਦਿਆਲੂ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਰਾਜਾ ਆਪਣੇ ਬਾਗ਼ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇੱਕ ਕਬੂਤਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉੱਡਦਾ ਹੋਇਆ ਆਇਆ। "ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਓ! ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਓ!" ਉਸਨੇ ਚੀਕਿਆ।

"ਡਰ ਨਾ!" ਸ਼ਿਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ।" ਉਸਨੇ ਕਬੂਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜ ਲਿਆ।

ਇੱਕਦਮ ਇੱਕ ਬਾਜ਼ ਅਸਮਾਨ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉੱਡਿਆ। "ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਕਬੂਤਰ ਦੇ ਦਿਓ!" ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ।

"ਮੈਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਬਚਾਵਾਂਗਾ," ਸ਼ਿਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਬਚਨ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ।"

"ਇਹ ਕਬੂਤਰ ਮੇਰਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ," ਬਾਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ?"

"ਤੂੰ ਠੀਕ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈਂ!" ਸ਼ਿਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਪਰ ਅੱਜ ਇਹ ਕਬੂਤਰ ਤੇਰਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ। ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਕਹਿ ਲੈ। ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦੇਵਾਂਗਾ।"

"ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ," ਬਾਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਇਹ ਛੋਟਾ ਕਬੂਤਰ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਸ਼ਿਬੀ ਨੇ ਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਿਆ। ਉਹ ਅੜੀਅਲ ਸੀ। ਸ਼ਿਬੀ ਨੇ ਵੀ ਉਸਦੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ।

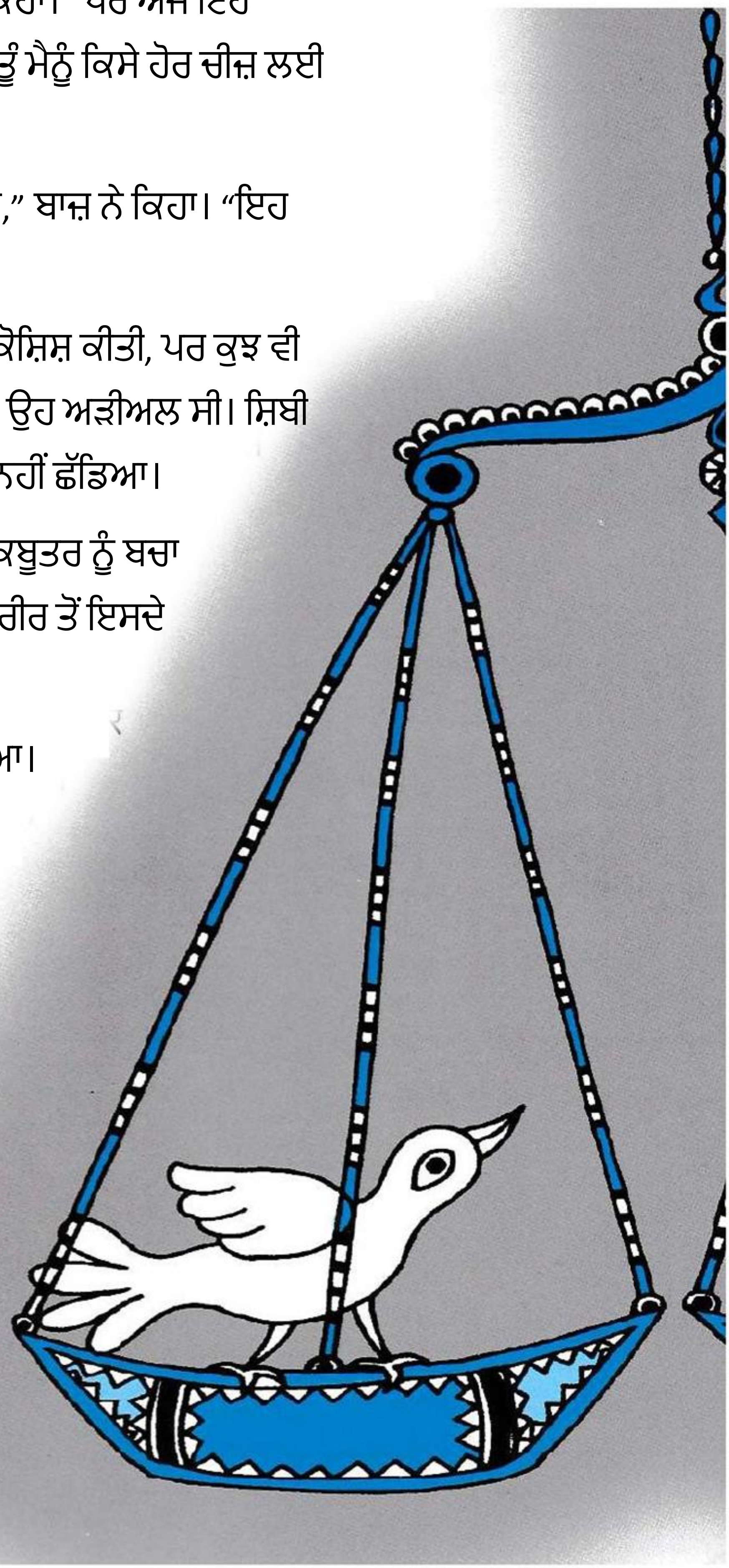
ਆਖ਼ਿਰਕਾਰ ਬਾਜ਼ ਬੋਲਿਆ, "ਤੂੰ ਕਬੂਤਰ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਹੈ! ਹੁਣ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਮਾਸ ਲਵਾਂਗਾ।"

ਸ਼ਿਬੀ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਇਸ ਅਜੀਬ ਝਗੜੇ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਫੈਲ ਗਈ। ਦਰਸ਼ਕ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ। ਦੇਵਤੇ ਵੀ ਉੱਪਰੋਂ ਇਹ ਸਭ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤੱਕੜੀ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਿਬੀ ਨੇ ਹੌਲੀ ਨਾਲ ਕਬੂਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਟ ਤੋਂ ਮਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਕੱਟਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪੱਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਸ਼ਿਬੀ ਦੇ ਮਾਸ ਵਾਲਾ ਪੱਲਾ ਹੇਠਾਂ ਝੁਕ ਗਿਆ, ਪਰ ਕਬੂਤਰ ਵਾਲਾ ਪੱਲਾ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿ ਗਿਆ!

ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਕੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿ ਗਏ। ਪਰ ਸ਼ਿਬੀ ਨਹੀਂ। ਉਸਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪੱਟ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੁਕੜਾ ਕੱਟ ਕੇ ਤੱਕੜੀ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਬੂਤਰ ਵਾਲਾ ਪੱਲਾ ਹੇਠਾਂ ਹੀ ਰਿਹਾ!

ਸ਼ਿਬੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੋਰ ਟੁਕੜੇ ਤੱਕੜੀ 'ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਕਬੂਤਰ ਵਾਲਾ ਪੱਲਾ ਹੇਠਾਂ ਹੀ ਰਿਹਾ।

ਆਖ਼ਿਰਕਾਰ, ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸਰੀਰ ਹੀ ਪੱਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਤਦ ਜਾ ਕੇ ਦੋਵੇਂ ਪੱਲੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਏ।

"ਲਓ," ਸ਼ਿਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।"

ਸਾਰੇ ਦਰਸ਼ਕ ਰਾਜੇ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ।

"ਸ਼ਿਬੀ! ਸ਼ਿਬੀ!" ਉਹ ਪੁਕਾਰਨ ਲੱਗੇ।

ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਬੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇ, 'ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਪੰਛੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਮਤੀ ਹੈ!' ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬਚਨ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਦੁਨੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੇਗੀ।"

ਹੁਣ ਬਾਜ਼ ਅਤੇ ਕਬੂਤਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਤੇ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਆਏ ਸਨ! ਸਾਰੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਬੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਸੀਸ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਏ।

ਮਹਾਭਾਰਤ ਦੀ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ

P. Saraswati   V. Vijayakanthi
L. S. Saraswathi   S. Rajalakshmi

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation
Punjabi Ramanpreet Kaur
Artist Uma Krishnaswamy

ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਇੱਕ ਸੁਹਾਵਣੇ ਦਿਨ, ਇੱਕ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯਾਤਰਾ ‘ਤੇ ਨਿਕਲੇ। ਉਹ ਬੈਲਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਮਿੱਠੀ ਹਵਾ ਵੱਗ ਰਹੀ ਸੀ। ਹਵਾ ਨਿੱਘੀ ਸੀ। ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਖ਼ੁਸ਼ਬੂਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਗੱਡੀ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅੱਗੇ-ਪਿੱਛੇ ਹਿੱਲ ਰਹੀ ਸੀ । ਗੱਡੀ ਵਾਲਾ/ਮੁਸਾਫਰ ਸੁਖਾਵੀਂ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਸੌਂ ਗਿਆ।

ਅਚਾਨਕ ਰਸਤਾ ਉਬੜ-ਖਾਬੜ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੱਡੀ ਝਟਕੇ ਖਾਣ ਲੱਗੀ। ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਪੱਗ ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਖਿਸਕ ਗਈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਈ!

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਡਰ ਗਏ। ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ? ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਮੇਰੇ ਪੁੱਛੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਕਰਨਾ!”

ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੱਗ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਸਤੇ ‘ਤੇ ਪਿਆ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ।

ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਅੱਖ ਖੁੱਲੀ। "ਮੇਰੀ ਪੱਗ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?" ਉਸਨੇ ਪੁੱਛਿਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ।

"ਮੂਰਖੋ! ਨਿਕੰਮੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ!" ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਝਿੜਕਿਆ। "ਤੁਸੀਂ ਪੱਗ ਨੂੰ ਡਿੱਗਦਾ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ?" ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, "ਹੁਣ ਤੋਂ ਜੋ ਵੀ ਡਿੱਗੇ, ਉਹ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਕਰੋ।"

ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਫਿਰ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਯਕੀਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਡਿੱਗੇ।

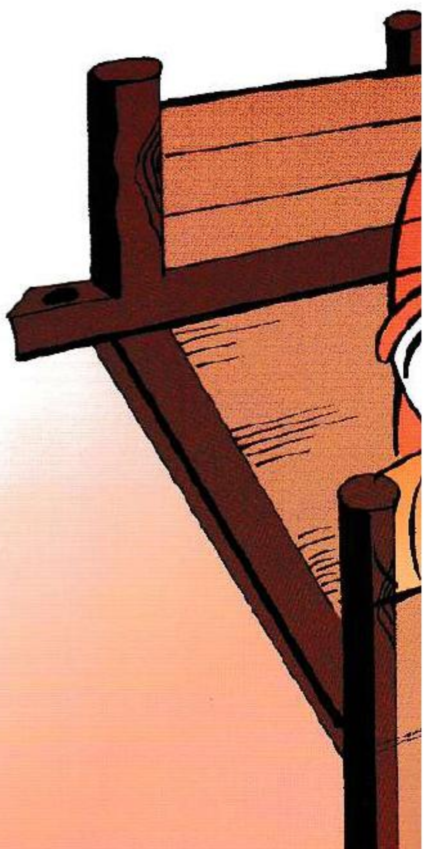
ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਤੁਰਦੇ ਹੋਏ ਅਚਾਨਕ ਬੈਲ ਨੇ ਗੋਬਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫਿਰ ਘਬਰਾਏ—ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ? ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰਾ ਗੋਬਰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਟੋਕਰੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ!

ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਅੱਖ ਖੁੱਲੀ। ਉਸਨੂੰ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਗੋਬਰ ਦੀ ਬੂ ਆਈ। "ਇਹ ਕੀ ਹੈ?!" ਉਹ ਚੀਖਿਆ।

"ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਡਿੱਗੇ ਉਹ ਚੁੱਕ ਲਓ," ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਅਸੀਂ ਉਹੀ ਕੀਤਾ!"

ਮਾਸਟਰ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝਿੜਕਿਆ ਅਤੇ ਗੋਬਰ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਹੁਣ ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਦੋ ਸੂਚੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ:

ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਡਿੱਗਣ 'ਤੇ ਚੁੱਕਣੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਡਿੱਗਣ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣੀਆਂ ਉਸਨੇ ਇਹ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੌਂ ਗਿਆ।

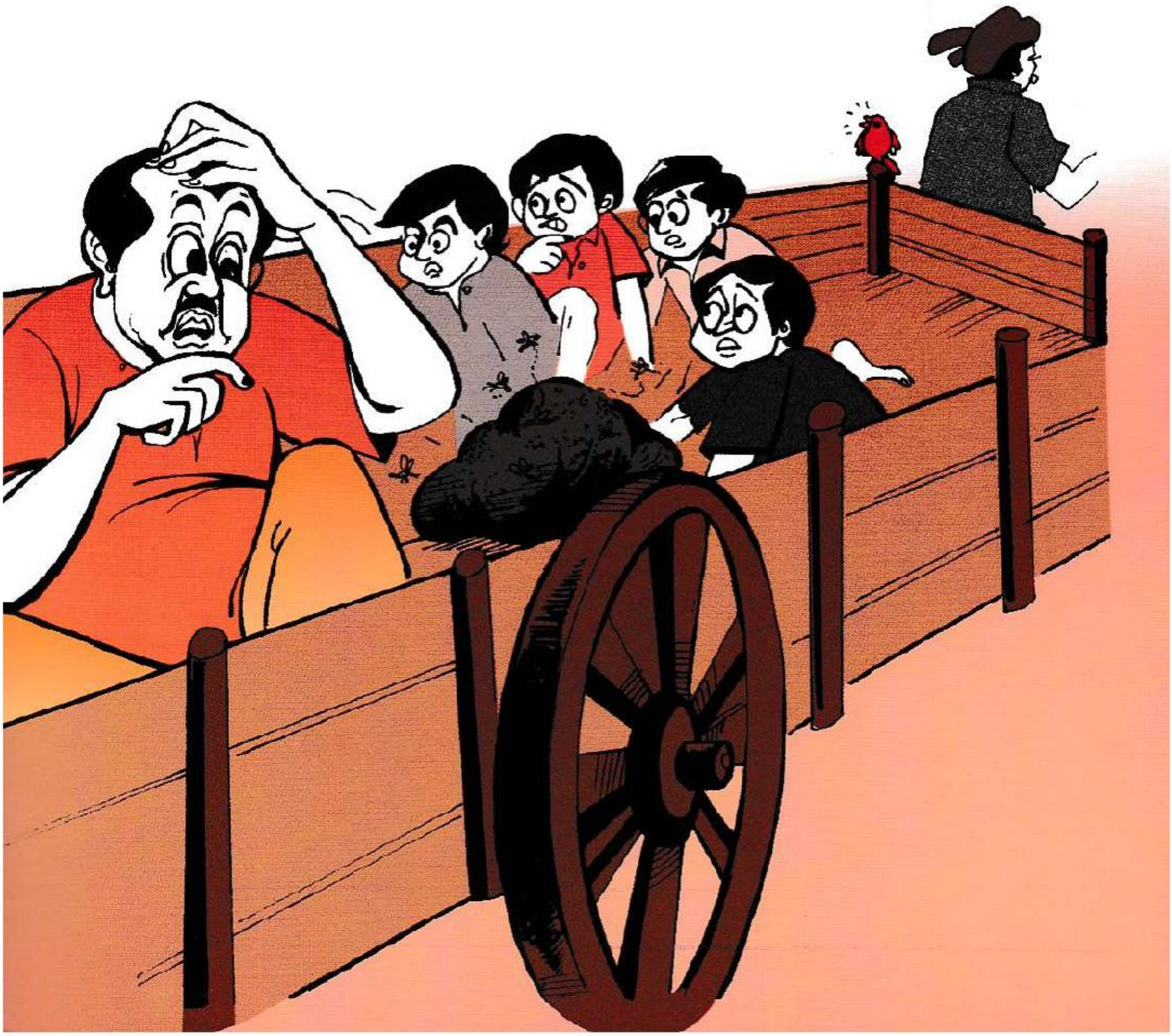

ਯਾਤਰਾ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਉਹ ਖੇਤਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਗਏ। ਇੱਕ ਥਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਬਹੁਤ ਉਬੜ-ਖਾਬੜ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਗੱਡੀ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਇੱਕ ਖੱਡੇ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਿਆ!

"ਮੈਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢੋ!" ਉਹ ਚੀਕਿਆ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫਿਰ ਘਬਰਾਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਵੇਖੀਆਂ।

" ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ!" ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

ਮਾਸਟਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾ ਮੰਨੇ। "ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਪਰਖ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ! ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ!" ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ। "ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਆਗਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ, ਗੁਰੂ ਜੀ!"

ਹੁਣ ਮਾਸਟਰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਬਹੁਤ ਸੋਚਿਆ।

ਆਖ਼ਿਰ ਉਸਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਕਲਮ ਮੰਗੀ। ਉਸਨੇ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਰਜ ਸਨ ਜੋ ਡਿੱਗਣ 'ਤੇ ਚੁੱਕਣੀਆਂ ਹਨ।

ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਸੂਚੀਆਂ ਵਾਪਸ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। "ਇੱਕ, ਦੋ, ਤਿੰਨ!" ਕਹਿ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਖੱਡੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆ। ਮਾਸਟਰ ਮੁੜ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਯਾਤਰਾ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਗੱਡੀ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਝੂਲਦੀ ਰਹੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਕੁਝ ਤਾਂ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਪਰ ਮਾਸਟਰ ਨਹੀਂ—ਉਹ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਗਦਾ ਰਿਹਾ!

(ਭਾਰਤ ਦੀ ਇੱਕ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ)

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation

P. Saraswati V. Vijayakanthi

L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Punjabi Ramanpreet Kaur

Artist S. P. Raju

ਤੋਤੇ ਦੇ ਹੀਰੇ

ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਤੋਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਤੋਤੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਲਈ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਪਿੰਜਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਘੰਟਿਆਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਮਝਦਾਰ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

ਤੋਤਾ ਉਸਦੇ ਹਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ, "ਮੈਨੂੰ ਪਿੰਜਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੋ। ਮੈਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।"

ਵਿਚਾਰਾ ਵਪਾਰੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਮੰਗ ਲੈ! ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ!"

ਇੱਕ ਦਿਨ ਤੋਤੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਦੀਵੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਆਂਗਾ।"

ਵਪਾਰੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, “ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਉਪਦੇਸ਼, ਉਹ ਵੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ?” ਉਹ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸੀ।

ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ, “ਜੇ ਮੈਂ ਤੋਤੇ ਨੂੰ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਾਂਗਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੇਰੇ ਹਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਮੈਂ ਕਦੇ ਸਹੀ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਾ ਪੁੱਛ ਸਕਿਆ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਤਿੰਨ ਸਦੀਵੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਂਗਾ!”

ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੋਤੇ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ!” ਉਸਨੇ ਪਿੰਜਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਤੋਤਾ ਉੱਡ ਗਿਆ। ਉਹ ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਹੱਥ ‘ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। “ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ,” ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। “ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਖਜ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਨਾ ਰੋਵੋ।"

“ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ!” ਵਪਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਤੋਤਾ ਉੱਡ ਕੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ‘ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ।

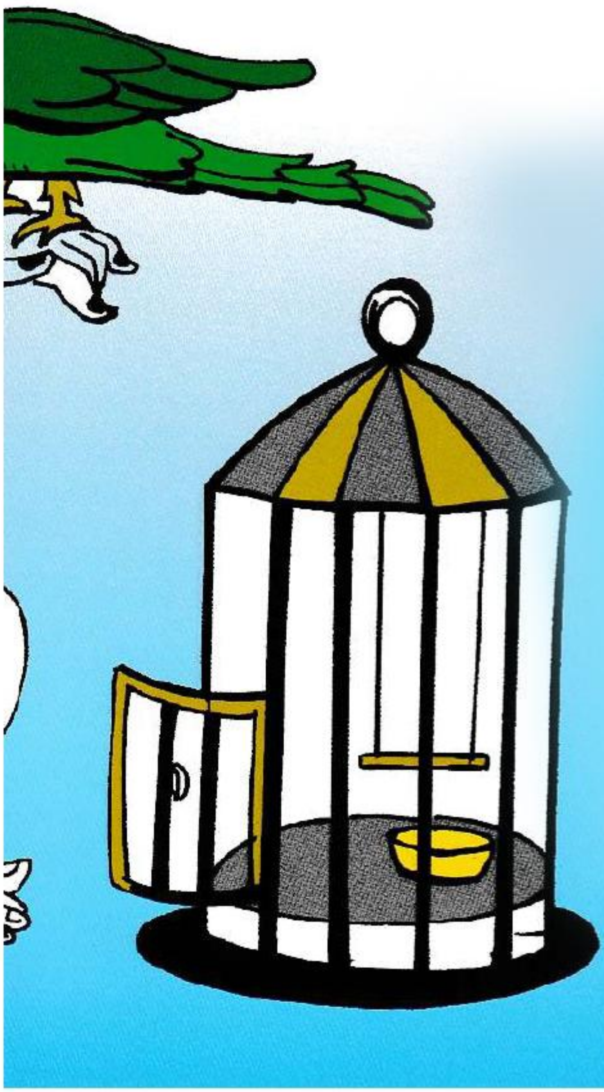

“ਇਹ ਦੂਜਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ: ਹਰ ਸੁਣੀ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ।” ਹੁਣ ਵਪਾਰੀ ਬਹੁਤ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ। “ਇਹ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ! ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਦੱਸ!”

ਤੋਤਾ ਹੱਸਿਆ। “ਠੀਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ—ਮੇਰੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤੀ ਹੀਰੇ ਹਨ!”

ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਵਪਾਰੀ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਿਆ। “ਹੀਰੇ! ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ! ਮੈਂ ਕਿੰਨਾ ਮੂਰਖ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਪਛਤਾਵਾ ਕਰਾਂਗਾ!”

ਤੋਤੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਜੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ—‘ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਖਜ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਨਾ ਰੋਵੋ।’ ਅਤੇ ਤੂੰ ਹੁਣ ਉਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ।”

ਵਪਾਰੀ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਿਆ।

“ਫਿਰ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ—‘ਹਰ ਸੁਣੀ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰ।’ ਪਰ ਤੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਹੀਰੇ ਹਨ!”

ਵਪਾਰੀ ਤੋਤੇ ਵੱਲ ਤੱਕਦਾ ਰਹਿ ਗਿਆ।

ਤੋਤੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖ। ਮੈਂ ਛੱਤ ‘ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚਿਆ? ਜੇ ਮੇਰੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਹੀਰੇ ਹੁੰਦੇ, ਕੀ ਮੈਂ ਉੱਡ ਸਕਦਾ ਸੀ?”

ਤੋਤਾ ਸੱਚ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ!

ਕਾਸ਼ ਵਪਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ! ਇਹ ਸੋਹਣਾ ਪੰਛੀ ਉਸਦਾ ਘੰਟਿਆਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਸੋਚ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆ?

"ਮੈਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ," ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ।

"ਅਤੇ ਹੁਣ," ਤੋਤੇ ਨੇ ਕਿਹਾ,
"ਇਹ ਮੇਰਾ ਤੀਜਾ ਅਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ:
ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ਼ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਸਗੋਂ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਲਈ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ!"

"ਅਲਵਿਦਾ! ਅਤੇ ਯਾਦ ਰੱਖ—ਸਮਝ ਨਾਲ ਸੁਣੋ!"

ਵਪਾਰੀ ਮੂੰਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਤੋਤੇ ਨੂੰ ਉੱਡਦਾ ਦੇਖਦਾ ਰਹਿ ਗਿਆ।

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation

P. Saraswati V. Vijayakanthi
L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

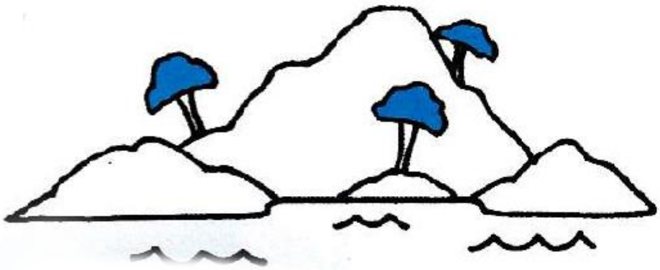
Punjabi Ramanpreet Kaur
Artist S. P. Raju

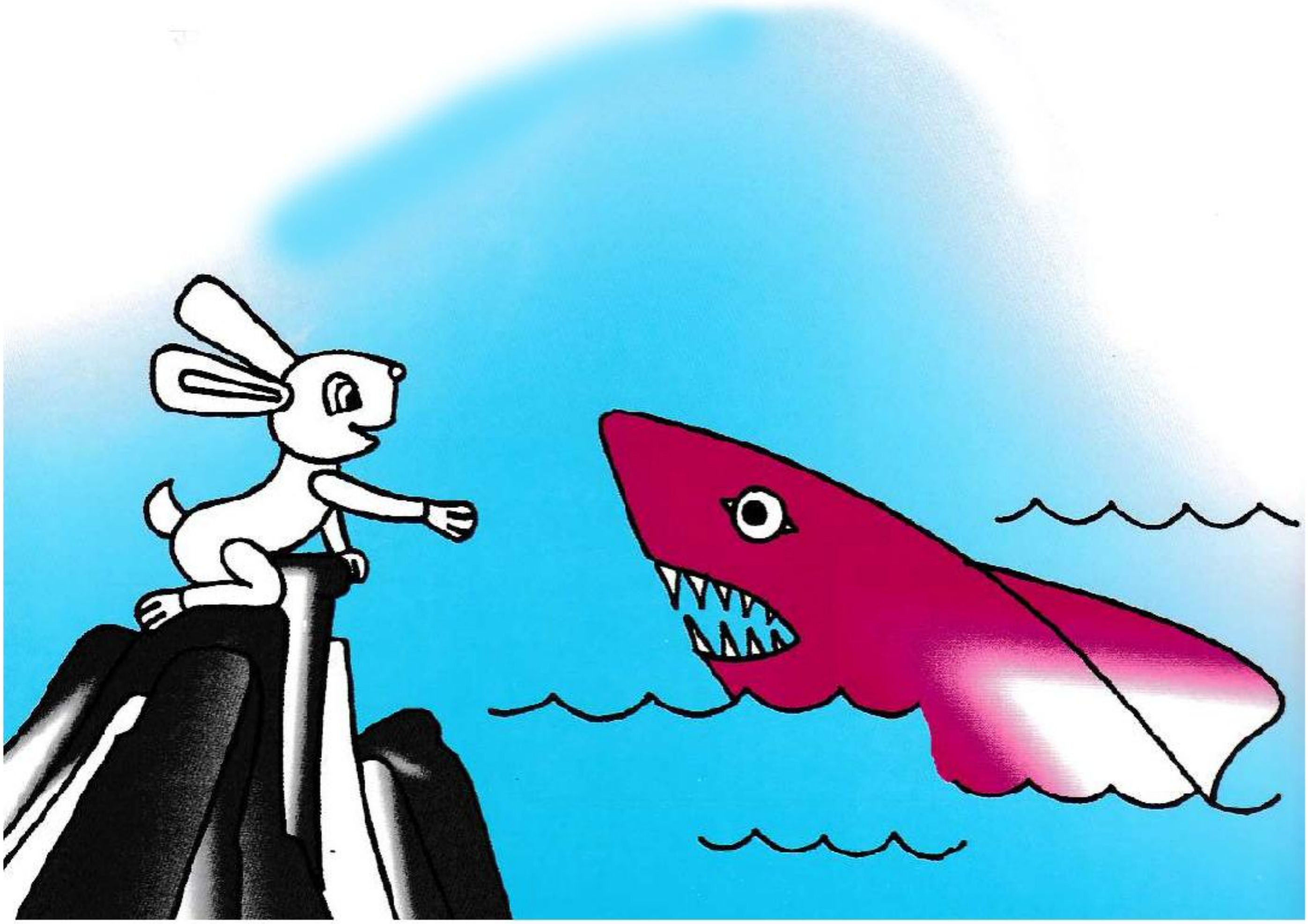
ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਖਰਗੋਸ਼

ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਖਰਗੋਸ਼ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਾ ਸੀ। ਉਹ ਘੰਟਿਆਂ ਤੱਕ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਲਹਿਰਾਂ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਪੰਛੀਆਂ ਅਤੇ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

ਪਾਣੀ ਦੇ ਪਾਰ ਕੁਝ ਦੂਰ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਟਾਪੂ ਸੀ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਉਹ ਟਾਪੂ ਬੱਦਲਾਂ ਜਾਂ ਧੁੰਦ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਖਰਗੋਸ਼ ਉਸਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਉਹ ਟਾਪੂ ਖਰਗੋਸ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਖਿੱਚਦਾ ਸੀ। "ਉੱਥੇ ਕੌਣ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ?" ਉਹ ਸੋਚਦਾ। "ਕੀ ਉੱਥੇ ਸੁੰਦਰ ਬਾਗ ਅਤੇ ਖੇਤ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਖੇਡਿਆ ਜਾ ਸਕੇ?"

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਵੀ ਖਰਗੋਸ਼ ਸਮੁੰਦਰ ਵੱਲ ਤੱਕਦਾ, ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰ ਉਸ ਟਾਪੂ 'ਤੇ ਟਿਕ ਜਾਂਦੀ। ਉਸਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਧਣ ਲੱਗੀ। ਪਰ ਕਿਵੇਂ?

ਇੱਕ ਦਿਨ ਇੱਕ ਸ਼ਾਰਕ ਨੇ ਖਰਗੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਵੱਲ ਤੱਕਦੇ ਵੇਖਿਆ। ਉਸਨੇ ਸਿਰ ਉੱਪਰ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਦੋਸਤ ਖਰਗੋਸ਼, ਤੂੰ ਕੀ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈਂ?"

ਖਰਗੋਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਉਸ ਟਾਪੂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਹੈ! ਕੀ ਤੂੰ ਉੱਥੇ ਗਿਆ ਹੈਂ?"

"ਹਾਂ, ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਗਿਆ ਹਾਂ," ਸ਼ਾਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੁੰਦਰ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਨਾਰੇ, ਜੰਗਲ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਖੇਤ ਹਨ।"

ਖਰਗੋਸ਼ ਦਾ ਦਿਲ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਾਰਕ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਰਕ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤਵਰ ਸੀ ਅਤੇ ਖਰਗੋਸ਼ ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ।

ਖਰਗੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਸਨੇ ਸ਼ਾਰਕ ਨੂੰ ਚਾਲਾਕੀ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

"ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੋ, ਦੋਸਤ ਸ਼ਾਰਕ," ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, "ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਮੇਰੇ?"

ਸ਼ਾਰਕ ਹੱਸਿਆ, "ਬਿਲਕੁਲ ਮੇਰੇ! ਮੇਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਾਰੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਹਨ!"

"ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ?" ਖਰਗੋਸ਼ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।

"ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ?"

"ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?" ਸ਼ਾਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਰਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਕਤਾਰ ਟਾਪੂ ਤੱਕ ਬਣ ਗਈ।

"ਹੁਣ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ!" ਖਰਗੋਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਜੇ ਸ਼ਾਰਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਖਰਗੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਖਰਗੋਸ਼ ਵੱਧ ਹੋਏ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣਾ। ਮਨਜ਼ੂਰ?"

"ਮਨਜ਼ੂਰ!" ਸ਼ਾਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ।

"ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਾਂਗਾ," ਖਰਗੋਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮੈਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਤੁਰ ਕੇ ਕਰਾਂਗਾ।"

ਖਰਗੋਸ਼ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਾਰਕ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ— "ਇੱਕ!" ਫਿਰ ਦੂਜੀ 'ਤੇ— "ਦੋ!" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਗਿਣਦਾ ਹੋਇਆ ਟਾਪੂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਸਦਾ ਨਵਾਂ ਦੋਸਤ ਸ਼ਾਰਕ ਉਸਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤੈਰਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ।

ਜਦੋਂ ਖਰਗੋਸ਼ ਟਾਪੂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੇ ਸ਼ਾਰਕ ਵੱਲ ਮੁੜ ਕੇ ਕਿਹਾ,

"ਦੋਸਤ ਸ਼ਾਰਕ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਰਗੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਂ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਾਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗਿਣਤੀ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾਂਗਾ। ਠੀਕ ਹੈ?"

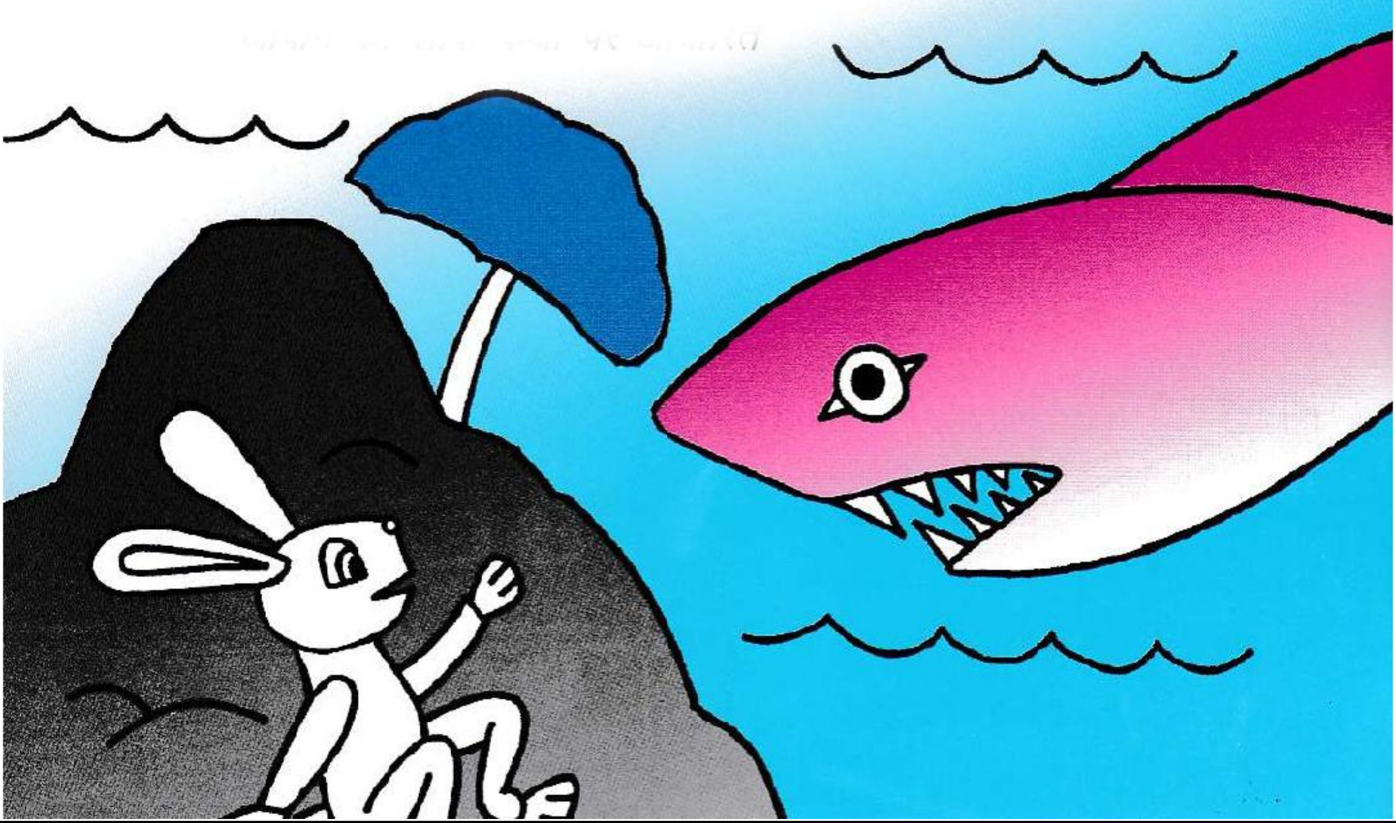
"ਠੀਕ ਹੈ," ਸ਼ਾਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ।

"ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾ ਭੁੱਲਣਾ!" ਖਰਗੋਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਟਾਪੂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੌੜ ਪਿਆ।

ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਸਮੁੰਦਰ ਕਿਨਾਰੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਰਕ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੀ ਵਾਪਸ ਆਈ।

ਹੁਣ ਉਹ ਘਰ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਸ ਜਾਵੇ? ਖਰਗੋਸ਼ ਇੱਕ ਪੱਥਰ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗਾ...ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਯੋਜਨਾ ਸੁੱਝੀ...

(ਜਪਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਰੂਪਾਂਤਰਿਤ)

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation

P. Saraswati V. Vijayakanthi

Punjabi Ramanpreet Kaur

L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Artist Uma Krishnaswamy

ਅਸੀਂ ਕੌਣ ਹਾਂ?

ਫੁੱਲ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ
ਜਦੋਂ ਕਿ ਫਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਹਨ!

ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪਤਲੀ ਹਨੇਰੀ ਚਮੜੀ
ਵਿੱਚ ਲੁਕ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ
ਭਿੱਜਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਚਮੜੀ
ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਾਂ
ਤਾਕਿ ਪੋਸ਼ਟਿਕ ਇਡਲੀ ਤੇ ਡੋਸਾ ਬਣ ਸਕੇ

ਲੰਬੇ ਤਣੇ 'ਤੇ ਹਿੱਲਦਾ ਅਤੇ ਨੱਚਦਾ ਹੈ
ਇਹ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਝੂਲੇ ਲਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਮੈਂ ਕਰੀਮ ਰੰਗ ਦਾ ਜਾਂ ਮੋਤੀ ਵਰਗਾ ਚਿੱਟਾ ਹਾਂ
ਮੈਂ ਤੇਲ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ
ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਗਿਰੀਦਾਰ ਸੁਆਦ ਹੈ
ਮੈਂ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਅਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਾਂ
ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਸਕਦੇ ਹੋ!

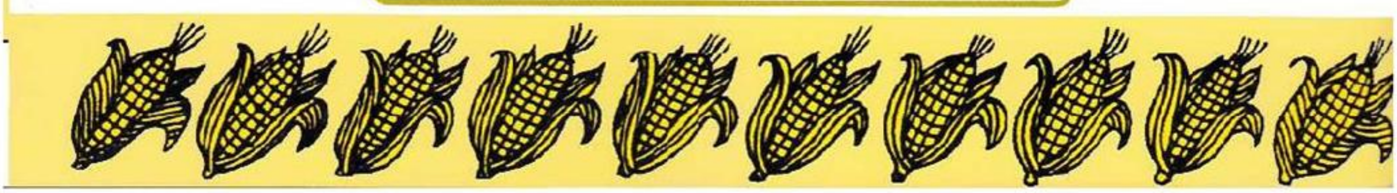
ਇਹ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਲਾਲ (ਮੈਰੂਨ) ਮਣਕੇ -
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੌਣ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?
ਜੇ ਉਹ ਡਿੱਗ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੌਣ ਢੇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

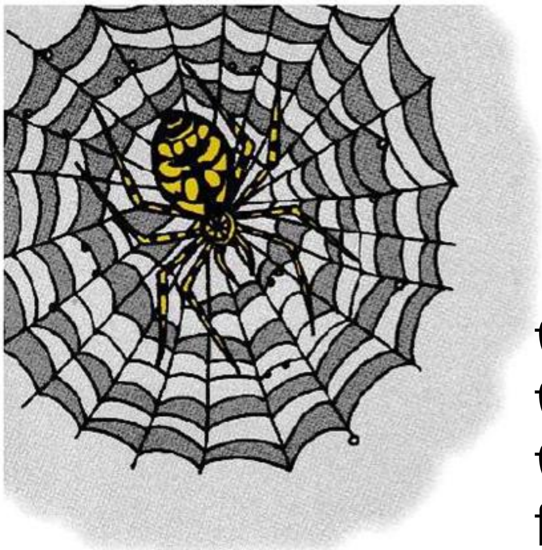
ਜੇ ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ,
ਕੀ ਦਰਦ!
ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਖਾਂਦੇ ਹੋ,
ਕੀ ਖੁਸ਼ੀ!

ਰੇਸ਼ਮੀ ਪੀਲੀਆਂ ਤਾਰਾਂ
ਫਿੱਕੇ ਹਰੇ ਸ਼ਾਲਾਂ ਉੱਤੇ:
ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ
ਸੁਨਹਿਰੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ

ਰਾਗੀ, ਗੰਨਾ, ਝੋਨਾ, ਤਿਲ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਕਾਲੇ ਛੋਲੇ, ਮੱਕੀ

ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖੁੱਡ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖੁਰਾਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ —
ਇਹ ਹੁਨਰਮੰਦ ਜੀਵ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਉਪਜਾਊ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

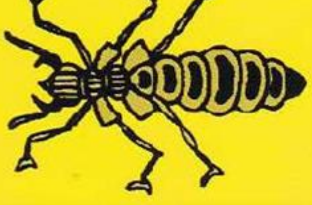

ਮੇਰੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ
ਮੈਂ ਘਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਉੱਡ ਸਕਦਾ ਹਾਂ
ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਖਾਣਾ ਖਾਣਾ ਪਸੰਦ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ
ਅਤੇ ਉਹ ਭੋਜਨ ਵੀ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸੁੱਟ ਰਹੇ ਹੋ
ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹਾਂ!

ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ
ਛੋਟੇ ਗੋਰੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰੋ: ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁੰਡਲੀ ਮਾਰਿਆ ਸੱਪ ਮਿਲ ਜਾਵੇ!

ਮੈਂ ਘੁੰਮਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੈਰਦਾ ਹਾਂ
ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦੌੜਦਾ ਹਾਂ
ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਦੌੜਦਾ ਹਾਂ
ਮੇਰੇ ਤਿੱਖੇ ਖੰਭ ਸਿੱਧੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ
ਉਡਾਣ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਟਿਕਣ ਵਿੱਚ , ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ
ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹਾਂ!

ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀ ਤੇ ਰੇਸ਼ਮ ਵਾਂਗ ਨਰਮ,
ਨਾਜ਼ੁਕ ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਵਰਗੀ ਪਤਲੀ,
ਕੋਈ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਪੀਣ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਕੌਣ ਪੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਖੰਭ ਹੈ?

ਇਹ ਨਿੱਕੇ ਸੱਪ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ,
ਭੂਰੇ ਤੇ ਲਾਲ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ,
ਇਸਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਪੈਰ ਹੁੰਦੇ,
ਇਸਦਾ ਡੰਗ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਤੇ ਦਰਦਨਾਕ ਹੁੰਦਾ।

ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅਣਗਿਣਤ ਜੋੜੇ ਲੱਤਾਂ ਹਨ
ਪਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਚਲਦਾ ਹਾਂ
ਮੈਂ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ
ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਛੂਹੋ,
ਮੈਂ ਗੇਂਦ ਵਾਂਗ ਮੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ।

ਉਹ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਨਾਚ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਉੱਡਦੇ ਹਨ
ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਚਮਕਦੇ ਅਤੇ ਟਿਮਟਿਮਾਉਂਦੇ ਹਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਹੈ!

ਉਹ ਆਪਣਾ ਧਾਗਾ ਘੁੰਮਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਜਾਲ ਬੁਣਦੀ ਹੈ
ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨੂੰ ਖਾਂਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਮਹਲ ਵਿੱਚ,
ਸਾਰੀ ਤਾਕਤ ਇੱਕ ਹੀ ਰਾਣੀ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ,
ਨਾਲੀਆਂ ਤੇ ਦਰਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੁਕਦੇ ਹਾਂ,
ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ —
ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੋਵੇ, ਭੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

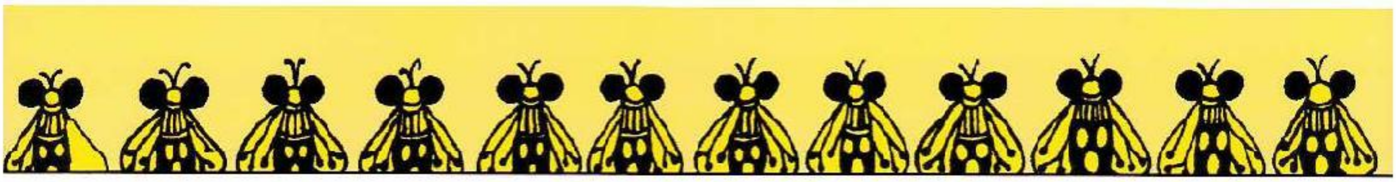
ਉਹ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਜੀਵ ਹੈ,
ਸੰਘਣੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਉਸਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਆਪਣੀ ਬਸਤੀ ਨੂੰ ਖਿਲਾਉਣ ਲਈ,
ਅਸੀਂ ਬਿਨਾ ਅਰਾਮ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ,
ਭਾਰ ਚੁੱਕਦੇ ਤੇ ਲਿਜਾਂਦੇ ਹਾਂ,
ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ, ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ,
ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਉਹ ਬੇਰਹਿਮ ਡਾਕਟਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਟੀਕਾ ਲਗਾਇਆ
ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਫੀਸ ਪੀਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਰ ਗਿਆ

ਕੀੜੀ, ਘਰੇਲੂ ਮੱਖੀ, ਮੱਛਰ, ਕੰਨਖਜੂਰਾ, ਜੁਗਨੂੰ, ਤਿਤਲੀ, ਜੂਆਂ, ਦੀਮਕ,
ਡਰੈਗਨਫਲਾਈ, ਮੱਕੜੀ, ਰਾਣੀ ਮੱਖੀ, ਕੀੜਾ, ਸੈਂਟੀਪੀਡ, ਕਾਕਰੋਚ

© Katha Jharna 2008

P. Saraswati V. Vijayakanthi
L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation
Punjabi Ramanpreet Kaur
Artist Uma Krishnaswamy

ਪੰਛੀ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ

ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੰਛੀ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਮਿੱਤਰ ਸਨ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਰੁੱਖ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਖਿੜਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਰੁੱਖ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਪੰਛੀ ਨੂੰ ਦੋ ਸੁੰਦਰ ਫੁੱਲ ਦਿੱਤੇ।

ਪੰਛੀ ਨੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਆਪਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਉੱਡ ਗਿਆ। "ਮੈਂ ਇਹ ਫੁੱਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ," ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ। "ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ!"

ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਪੰਛੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪਿਆਰਾ ਬਾਗ ਦੇਖਿਆ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਫੁੱਲ ਸਨ! ਆਹ! ਹਵਾ ਉਹਨਾਂ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਪੰਛੀ ਨੇ ਮਾਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਹੇਠਾਂ ਆਰਾਮ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ। ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ,

"ਇਹ ਮਾਲੀ ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਫੁੱਲ ਉਸਨੂੰ ਦੇਵਾਂ?"

ਪੰਛੀ ਹੇਠਾਂ ਉੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਟਾਹਣੀ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਮਾਲੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, "ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਨਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਫੁੱਲ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ! ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ! ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਕਟੋਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਾਂਗਾ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਕੋਈ ਇਸਨੂੰ ਦੇਖੇਗਾ। ਉਹ ਸੋਚਣਗੇ ਕਿ ਮੇਰਾ ਬਾਗ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ।" ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਪੰਛੀ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉੱਡ ਗਿਆ।

ਪਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੀ ਤਲਾਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇਖਿਆ - ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਿਆਰੇ ਰੰਗ!

ਪੰਛੀ ਨੇੜੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕੱਪੜੇ 'ਤੇ ਕਢਾਈ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ।

ਪੰਛੀ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, "ਇਹ ਆਦਮੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਫੁੱਲ ਉਸਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ।" ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਉੱਡ ਕੇ ਨੇੜੇ ਬੈਠ ਗਿਆ।

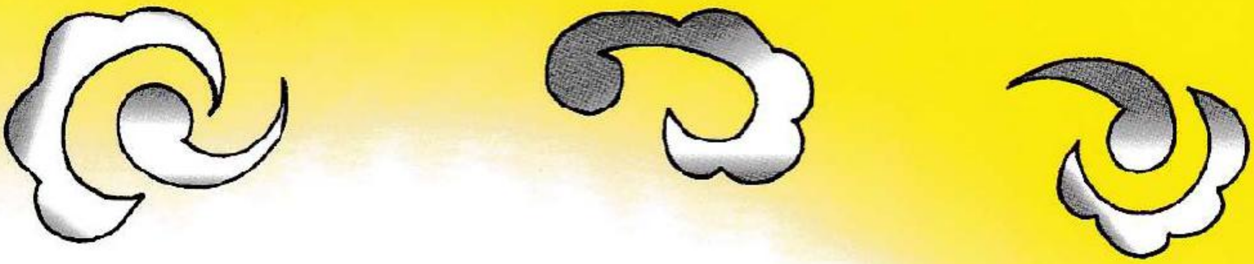
ਜਦੋਂ ਆਦਮੀ ਨੇ ਪੰਛੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, "ਆਹ! ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿੰਨਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਫੁੱਲ ਹੈ! ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ। ਮੇਰੀ ਕਢਾਈ ਵਿੱਚ ਉਸ ਖਾਸ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਾਂ, ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਕਢਾਈ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਕੱਪੜਾ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣੇਗਾ!" ਪੰਛੀ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਫਿਰ ਵਧ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਡ ਗਿਆ।

ਫਿਰ, ਹੇਠਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਕਬੂਤਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਝੁੰਡ ਦੇਖਿਆ। ਇੱਕ ਔਰਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਖੁਆ ਰਹੀ ਸੀ। "ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਔਰਤ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕੀਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਫੁੱਲ ਉਸਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗਾ," ਉਸਨੇ ਸੋਚਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਉੱਡਿਆ ਅਤੇ ਭੁੱਖੇ ਕਬੂਤਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਔਰਤ ਨੇ ਪੰਛੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, "ਹੇ! ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਫੁੱਲ ਹੈ! ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ। ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂਗੀ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।"

ਪੰਛੀ ਫਿਰ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉੱਡ ਗਿਆ।

ਅਚਾਨਕ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਚੱਲਦੇ ਦੇਖਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਘੜਾ ਚੁੱਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੰਛੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਉੱਡਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਸੁੰਦਰ ਫੁੱਲ ਉਸਦੇ ਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਕੁੜੀ ਪੰਛੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਈ। ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਫੁੱਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿਸਕਦੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ।

ਪੰਛੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹੈ! ਤੁਹਾਡੀ ਉਸ ਮਿਹਨਤ ਲਈ ਜੋ ਇਸ ਫੁੱਲ ਜਿੰਨੀ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈ।"

ਸੁਸ਼ਮੀਤਾ ਬੈਨਰਜੀ

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation

P. Saraswati V. Vijayakanthi

Punjabi Ramanpreet Kaur

L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Artist Uma Krishnaswamy

ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?

ਇੱਕ ਗਰਮ, ਧੁੱਪ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, 'ਈ' (Ee) ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਮੱਖੀ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਭਿਣਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਉਹ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਭੁੱਲ ਗਈ! ਮੱਖੀ ਇੱਕ ਵੱਛੇ ਕੋਲ ਉੱਡ ਕੇ ਗਈ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਮੋਟੇ ਵੱਛੇ! ਮੋਟੇ ਵੱਛੇ! ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?"

"ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ," ਵੱਛੇ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ!"ਤਾਂ ਮੱਖੀ ਗਾਂ ਕੋਲ ਉੱਡੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, "ਮੋਟੇ ਵੱਛੇ ਦੀ ਮਾਂ! ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?"

ਗਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਉਸ ਗਵਾਲੇ (ਪਾਲੀ) ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਜੋ ਮੇਰੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਤਾਂ ਮੱਖੀ ਗਵਾਲੇ ਕੋਲ ਉੱਡੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਮੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵੱਛੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਆਈ ਹਾਂ: ਹੇ! ਗਾਂ ਨੂੰ ਚਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਲੇ! ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?"

"ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ," ਗਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮੇਰੀ ਚਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਲਾਠੀ (ਸੋਟੀ) ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ।"

ਤਾਂ ਮੱਖੀ ਸੋਟੀ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਈ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗੀ, "ਮੈਂ ਮੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵੱਛੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਗਾਂ ਨੂੰ ਚਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਲੇ ਕੋਲੋਂ ਆਈ ਹਾਂ: ਹੇ ਗਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਾਲੀ ਸੋਟੀ! ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?"

"ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ," ਸੋਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਪਰ ਉਹ ਰੁੱਖ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੈਂ ਕੱਟੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਪੁੱਛੋ।"

ਤਾਂ ਮੱਖੀ ਰੁੱਖ ਕੋਲ ਉੱਡੀ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗੀ,

"ਮੈਂ ਮੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵੱਛੇ... (ਪਿੱਛੇ ਵਾਲੇ ਸਭਨਾਂ ਕੋਲੋਂ) ਆਈ ਹਾਂ। ਹੇ ਰੁੱਖ ਜਿਸ ਨੇ ਸੋਟੀ ਦਿੱਤੀ! ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?"

"ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ," ਰੁੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਉਸ ਬਗਲੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਜੋ ਮੇਰੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਹੈ।"

ਫਿਰ, ਮੱਖੀ ਬਗਲੇ ਕੋਲ ਉੱਡੀ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗੀ, "ਮੈਂ ਮੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵੱਛੇ... (ਪਿੱਛੇ ਵਾਲੇ ਸਭਨਾਂ ਕੋਲੋਂ) ਆਈ ਹਾਂ। ਹੇ ਰੁੱਖ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਬਗਲੇ! ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?"

"ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ," ਬਗਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਉਸ ਤਾਲਾਬ (ਛੱਪੜ) ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ।"

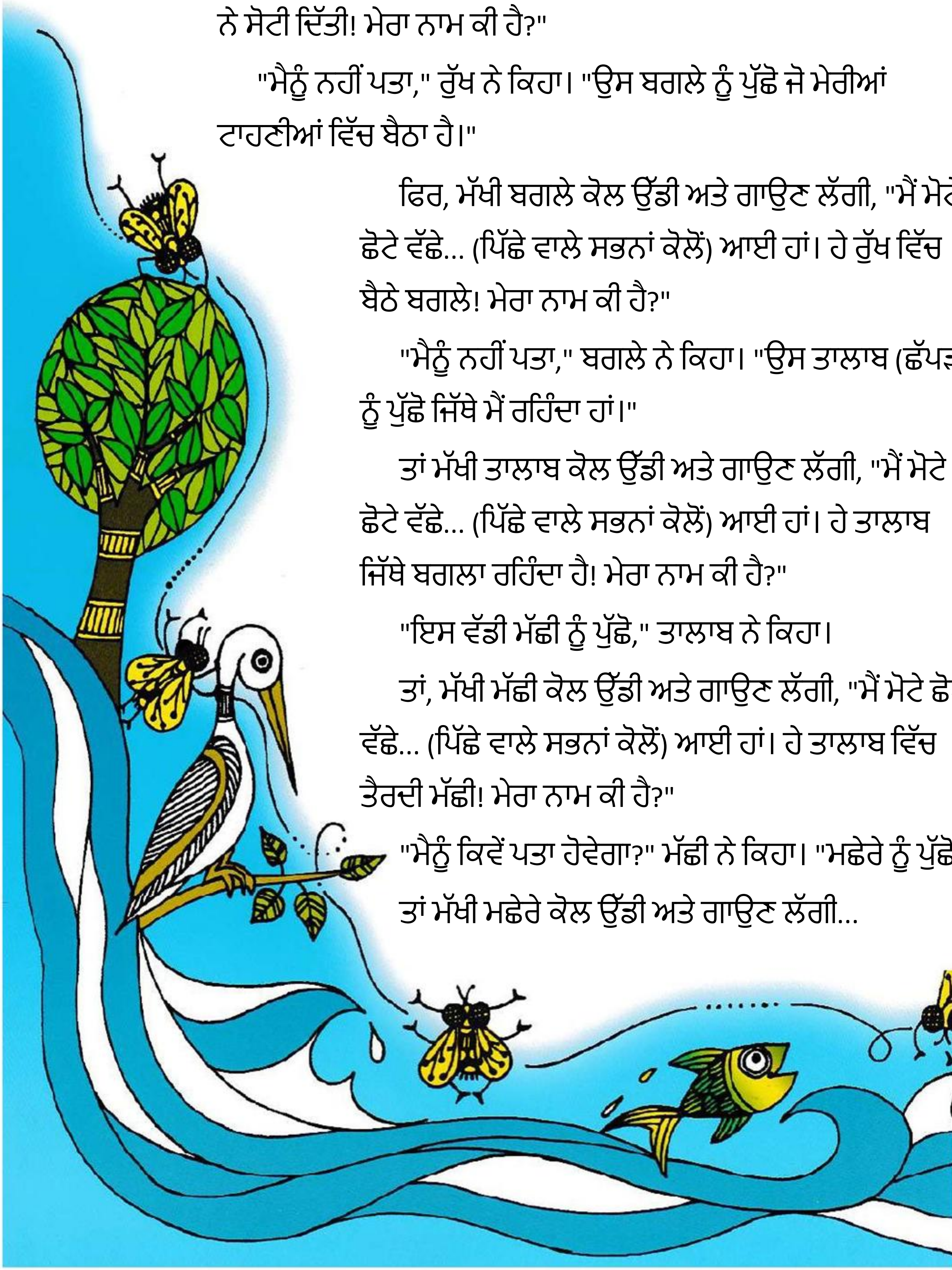
ਤਾਂ ਮੱਖੀ ਤਾਲਾਬ ਕੋਲ ਉੱਡੀ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗੀ, "ਮੈਂ ਮੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵੱਛੇ... (ਪਿੱਛੇ ਵਾਲੇ ਸਭਨਾਂ ਕੋਲੋਂ) ਆਈ ਹਾਂ। ਹੇ ਤਾਲਾਬ ਜਿੱਥੇ ਬਗਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ! ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?"

"ਇਸ ਵੱਡੀ ਮੱਛੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ," ਤਾਲਾਬ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਤਾਂ, ਮੱਖੀ ਮੱਛੀ ਕੋਲ ਉੱਡੀ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗੀ, "ਮੈਂ ਮੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵੱਛੇ... (ਪਿੱਛੇ ਵਾਲੇ ਸਭਨਾਂ ਕੋਲੋਂ) ਆਈ ਹਾਂ। ਹੇ ਤਾਲਾਬ ਵਿੱਚ ਤੈਰਦੀ ਮੱਛੀ! ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?"

"ਮੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ?" ਮੱਛੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਮਛੇਰੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ।"

ਤਾਂ ਮੱਖੀ ਮਛੇਰੇ ਕੋਲ ਉੱਡੀ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗੀ...

ਮੈਂ ਮੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵੱਛੇ ਕੋਲੋਂ ਆਈ ਹਾਂ... ਓ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਵਾਲੇ ਮਛੇਰੇ! ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?"

"ਮੇਰੇ ਮੱਛੀ ਵਾਲੇ ਘੜੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛ," ਮਛੇਰਾ ਬੋਲਿਆ।

ਤਾਂ ਮੱਖੀ ਉੱਡ ਕੇ ਮੱਛੀ ਵਾਲੇ ਘੜੇ ਕੋਲ ਗਈ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗੀ, "ਮੈਂ ਮੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵੱਛੇ ਕੋਲੋਂ ਆਈ ਹਾਂ... ਓ ਮੱਛੀਆਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਘੜੇ! ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?"

"ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ!" ਮੱਛੀ ਵਾਲਾ ਘੜਾ ਬੋਲਿਆ। "ਮੈਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਘੁਮਿਆਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛ।"

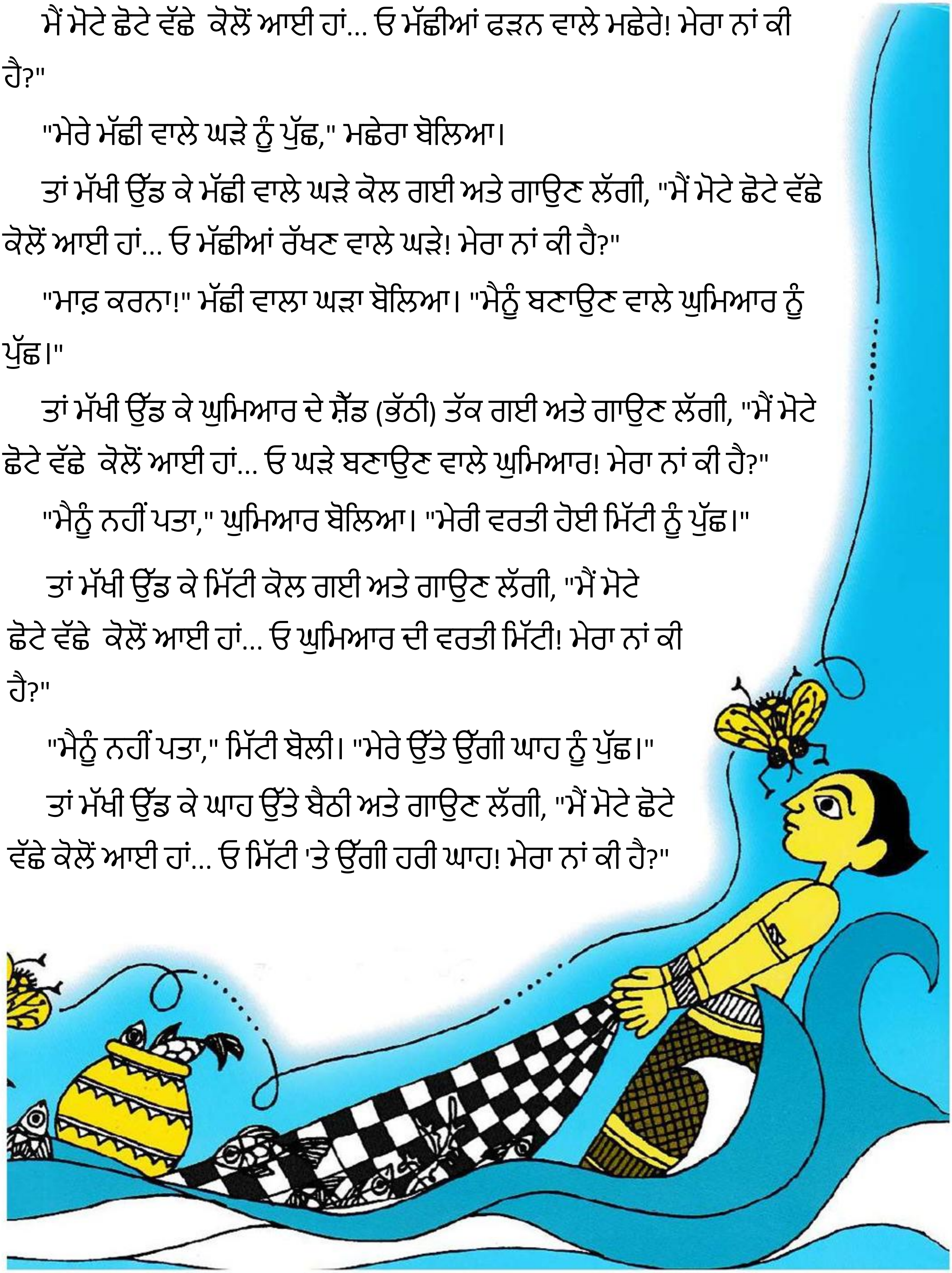
ਤਾਂ ਮੱਖੀ ਉੱਡ ਕੇ ਘੁਮਿਆਰ ਦੇ ਸ਼ੈੱਡ (ਭੱਠੀ) ਤੱਕ ਗਈ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗੀ, "ਮੈਂ ਮੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵੱਛੇ ਕੋਲੋਂ ਆਈ ਹਾਂ... ਓ ਘੜੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਘੁਮਿਆਰ! ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?"

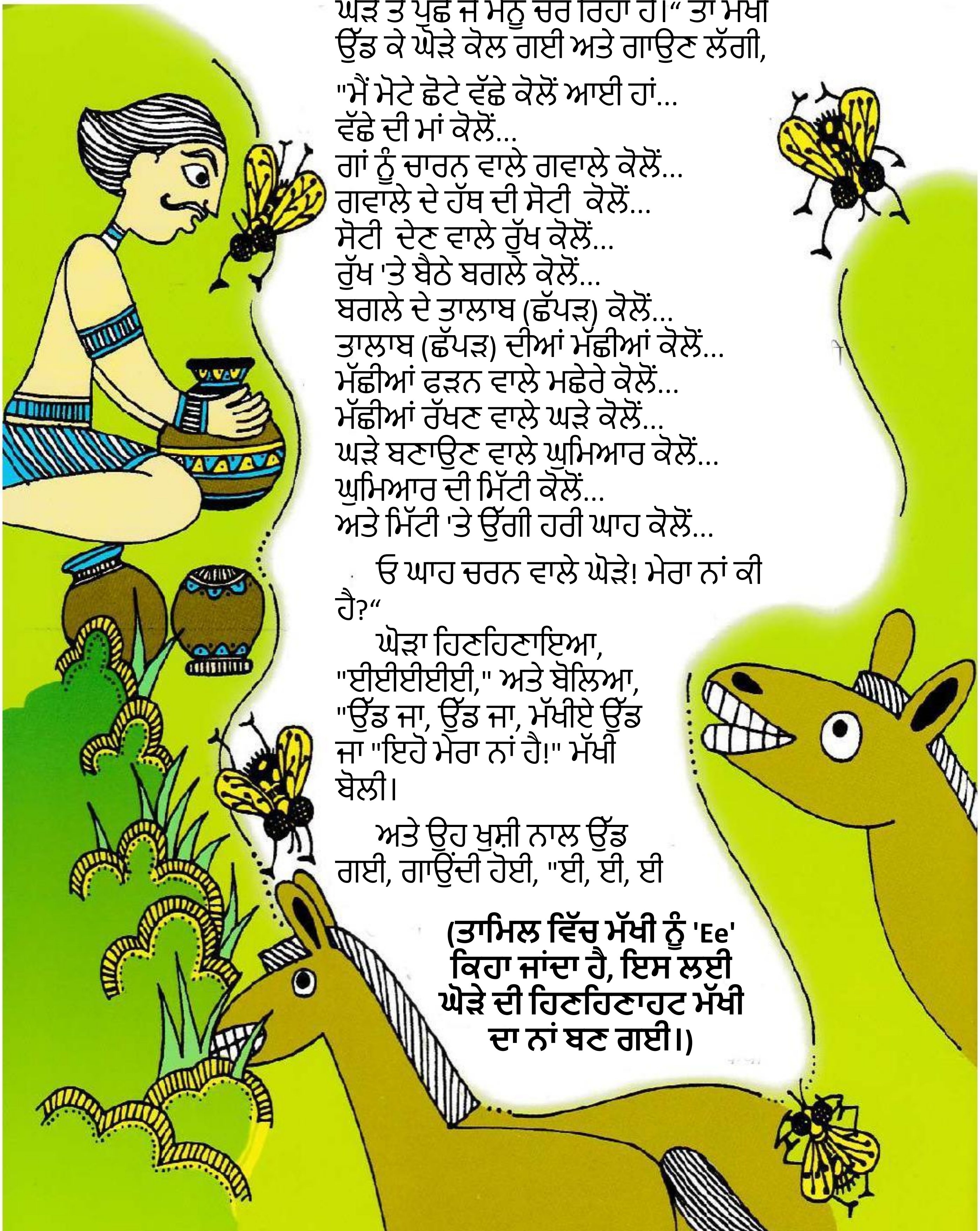
"ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ," ਘੁਮਿਆਰ ਬੋਲਿਆ। "ਮੇਰੀ ਵਰਤੀ ਹੋਈ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛ।"

ਤਾਂ ਮੱਖੀ ਉੱਡ ਕੇ ਮਿੱਟੀ ਕੋਲ ਗਈ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗੀ, "ਮੈਂ ਮੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵੱਛੇ ਕੋਲੋਂ ਆਈ ਹਾਂ... ਓ ਘੁਮਿਆਰ ਦੀ ਵਰਤੀ ਮਿੱਟੀ! ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?"

"ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ," ਮਿੱਟੀ ਬੋਲੀ। "ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਉੱਗੀ ਘਾਹ ਨੂੰ ਪੁੱਛ।"

ਤਾਂ ਮੱਖੀ ਉੱਡ ਕੇ ਘਾਹ ਉੱਤੇ ਬੈਠੀ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗੀ, "ਮੈਂ ਮੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵੱਛੇ ਕੋਲੋਂ ਆਈ ਹਾਂ... ਓ ਮਿੱਟੀ 'ਤੇ ਉੱਗੀ ਹਰੀ ਘਾਹ! ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?"

"ਘਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ! ਉਸ ਘੋੜੇ ਤੋਂ ਪੁੱਛੋ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਚਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।" ਤਾਂ ਮੱਖੀ ਉੱਡ ਕੇ ਘੋੜੇ ਕੋਲ ਗਈ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਲੱਗੀ,

"ਮੈਂ ਮੋਟੇ ਛੋਟੇ ਵੱਛੇ ਕੋਲੋਂ ਆਈ ਹਾਂ...
ਵੱਛੇ ਦੀ ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ...
ਗਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਲੇ ਕੋਲੋਂ...
ਗਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਥ ਦੀ ਸੋਟੀ ਕੋਲੋਂ...
ਸੋਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖ ਕੋਲੋਂ...
ਰੁੱਖ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਬਗਲੇ ਕੋਲੋਂ...
ਬਗਲੇ ਦੇ ਤਾਲਾਬ (ਛੱਪੜ) ਕੋਲੋਂ...
ਤਾਲਾਬ (ਛੱਪੜ) ਦੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਕੋਲੋਂ...
ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਵਾਲੇ ਮਛੇਰੇ ਕੋਲੋਂ...
ਮੱਛੀਆਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਘੜੇ ਕੋਲੋਂ...
ਘੜੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਘੁਮਿਆਰ ਕੋਲੋਂ...
ਘੁਮਿਆਰ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਕੋਲੋਂ...
ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ 'ਤੇ ਉੱਗੀ ਹਰੀ ਘਾਹ ਕੋਲੋਂ...

ਓ ਘਾਹ ਚਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋੜੇ! ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?"

ਘੋੜਾ ਹਿਣਹਿਣਾਇਆ, "ਈਈਈਈਈ," ਅਤੇ ਬੋਲਿਆ, "ਉੱਡ ਜਾ, ਉੱਡ ਜਾ, ਮੱਖੀਏ ਉੱਡ ਜਾ "ਇਹੋ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਹੈ!" ਮੱਖੀ ਬੋਲੀ।

ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉੱਡ ਗਈ, ਗਾਉਂਦੀ ਹੋਈ, "ਈ, ਈ, ਈ

(ਤਾਮਿਲ ਵਿੱਚ ਮੱਖੀ ਨੂੰ 'Ee' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਘੋੜੇ ਦੀ ਹਿਣਹਿਣਾਹਟ ਮੱਖੀ ਦਾ ਨਾਂ ਬਣ ਗਈ।)

Publisher Rajalakshmi Srinivasan Memorial Foundation

P. Saraswati V. Vijayakanthi
L. S. Saraswathi S. Rajalakshmi

Punjabi Ramanpreet Kaur
Artist Uma Krishnaswamy